

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U PAZINU
Pazin, Drščevka 1

1 P-282/2021-134

U IME REPUBLIKE HRVATSKE PRESUDA

Trgovački sud u Pazinu, po sucu toga suda Damiru Rabaru, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja EMPORION d.o.o., OIB 05596681599, Heinzelova 62/a, Zagreb, zastupan po punomoćniku Pavlu Fellneru, odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženika AGROFIN d.o.o., OIB 74735820157, Slavonska avenija 26/9, Zagreb, zastupan po punomoćniku Saši Poldanu, odvjetniku u Rijeci, radi isplate, nakon održane 14. travnja 2022, na ročištu za objavu presude 27. svibnja 2022.

presudio je

I. Održava se na snazi platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javnog bilježnika Lucije Popov iz Zagreba, Iblerov trg 2, poslovni broj Ovr-66/10 od dana 15. veljače 2010. u dijelu u kojem se tuženiku AGROFIN d.o.o., Zagreb, Slavonska avenija 26/9, OIB: 74735820157 nalaže da u roku od 15 dana plati tužitelju EMPORION d.o.o., Zagreb, Heinzelova 62/a OIB: 05596681599 iznos od 3.570,650,93 kn sa zakonskom zateznom kamatom koja kamata teče od dana 24. kolovoza 2005., po stopi propisanoj Uredbom o visini stope zatezne kamate od 15% godišnje do 31. prosinca 2007., od 1. siječnja 2008. pa do 31. srpnja 2015. po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. ZOO-a za odnose iz trgovačkih ugovora za trgovce i osobe javnog prava koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 8 postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015. pa do isplate po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. ZOO-a za odnose iz trgovačkih ugovora i ugovora između trgovaca i osobe javnog prava koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita odobrenih za razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 5 postotnih poena, kao i u djelu kojim mu se nalaže platiti troškove ovršnog postupka u iznosu od 50.147,10 kuna sa zakonskom zateznom kamatom koja kamata teče od dana 15. veljače 2010. do 31. srpnja 2015. , po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. ZOO-a za odnose iz trgovačkih ugovora za trgovce i osobe javnog prava koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 8 postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015. pa do isplate po stopi propisanoj čl. 29. st.2. ZOO-a za odnose iz trgovačkih ugovora i ugovora između

trgovaca i osobe javnog prava koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita odobrenih zna razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 5 postotnih poena.

II. Nalaže se tuženiku da nadoknadi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 585.222,50 kn, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj je (tada kao ovrhovoditelj) 5. veljače 2010. podnio protiv tuženika (tada ovršenika) javom bilježniku Luciji Popov iz Zagreba prijedlog za ovrhu temeljem vjerodostojne isprave, radi isplate iznosa od 3.570.650,93 kn. Tužitelj svoju novčanu tražbinu prema tuženiku temelji na vjerodostojnoj isprave, kartici konta 127x, Agrofin d.o.o. od datuma knjiženja 1. siječnja 2005. do 31. prosinca 2005. i 125x, Agrofin d.o.o. od datuma knjiženja 1. siječnja 2009. do 4. veljače 2010. u iznosu od 3.570.650,93 kn.

2. Rješenjem o ovrši javnog bilježnika Lucije Popov posl.br. Ovr-66/10 od 15. veljače 2010. određena je ovrha radi naplate tražbine ovrhovoditelja u iznosu od 3.570.650,93 kn.

3. Protiv citiranog rješenja o ovrši tuženik je 26. veljače 2010. podnio prigovor u kojem navodi da tuženik nema nikakvih dugovanja prema ovrhovoditelju. Tužitelja da kao dokaz svojeg potraživanja prilaže „Karticu konta“ i to od datuma knjiženja 1. siječnja 2005. do 31. prosinca 2005. te od datuma knjiženja 1. siječnja 2009. do 4. veljače 2010.. Opisana isprava da je prije svega nerazumljiva, a pored toga da nije dokaz nikakvog dugovanja ovršenika. Smatra da nije moguće zaključiti iz kojih činjenica i pravne osnove navodno proizlazi tražbina ovrhovoditelja. Ovršenik da nema bilo kakvih dugovanja prema ovrhovoditelju. Pored toga, priložena isprava da nije vjerodostojna isprava sukladno odredbi čl. 28. Ovršnog zakona obzirom da ne sadrži vrijeme ispunjenja novčane obveze te da ne sadrži niti datum dospelosti iste. Ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu nije naveo datum dospelosti, a isto se ne vidi niti iz priložene vjerodostojne isprave. Stoga da naslovni javni bilježnik nije niti smio odrediti predloženu ovrhu.

4. Proveden je dokazni postupak u kojem je izvršen uvid u karticu konta na listu 4 i 58-63 spisa, u potvrdu stanja duga na listu 17 i 41 spisa, u ugovor o dugoročnom kreditu na listu 20-23, 44-50, 55-57 spisa, u ugovor o predujmu za otkup potraživanja na listu 23-24 spisa, u ugovor o kreditu na listu 25-26 spisa, sporazum na listu 31 i 175 spisa, u potvrde o plaćanju na listu 32, 172-173 spisa, u ugovor o kratkoročnom kreditu na listu 33-34, 204-205 i 468-469 spisa, u anexe ugovora o dugoročnom kreditu na listu 51-55 spisa, u ugovor o cesiji na listu 64-65 i 202 spisa, u e-mail dopise na listu 66-91 spisa, u nalaz vještaka Ljubice Matošević na listu 101-142 spisa, u tabularnu izjavu na listu 147-148 spisa, u prijedlog za uknjižbu prava zalogu na listu 144 spisa, u rješenje Općinskog suda u Zagrebu Z-22387/03 na listu 151 spisa, u izvadak iz zemljišnih knjiga za zk.ul. 4160 k.o. Trnje na listu 152 spisa, u rješenje Općinskog suda u Zagrebu Z-26249/04 na listu 153-154 spisa, u izvadak iz zemljišnih knjiga za zk.ul. 4160 k.o. Trnje na listu 155-156 spisa, u brisovno očitovanje tuženika na listu 157-158

spisa, u prijedlog za brisanje na listu 160 spisa, u obračun na listu 174 i 229 spisa, u društveni ugovor na listu 176-180 spisa, u ugovore o prodaji poslovnog udjela na listu 182-195, 304-308 i 329-333 spisa, u fax poruku Nava banke na listu 197-198 spisa, u izvadak računa platnog prometa na listu 199 spisa, u obavijesti o priljevu na listu 200-201 spisa, u preslike mjenica na listu 206-208 i 463-467 spisa, u dopise na listu 225-228 i 230-231 spisa, u nalaz i mišljenje vještaka Bojane Galinac na listu 265-268 spisa, u dnevnik knjiženja na listu 295-299 i 368-371 spisa, u izjavu o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću na listu 309-324 spisa, u prijavu za upis u sudski registar na listu 325-328 spisa, u povijesni izvadak iz sudskog registra na listu 372-374 spisa, u dopunu nalaza i mišljenja vještaka na listu 392-448 spisa, u rješenje na listu 512-543 spisa, te u izjavu na listu 563-565 spisa. Saslušan su svjedoci Stipan Pamuković i Adriano Carisi, te zakonski zastupnici tuženika Vitor Šošćarić i Marko Vojković. Provedena su i financijska vještačenja po vještacima financijsko – knjigovodstvene struke Ljubici Matošević i Bojani Galinac.

5. Obzirom na protek vremena od stavljanja prijedloga za ovrhu temeljem vjerodostojne isprave, te izmjene propisa koji se tiču kamata tužitelj je podneskom od 22. veljače 2022. uredio tužbeni zahtjev. Tome se tuženik usprotivio smatrajući da je time tužbeni zahtjev preinačen. Međutim, primjenom odredbi čl. 191. st. 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP) zaključak je ovog suda da tužitelj time nije preinačio tužbeni zahtjev, već da je samo promijenio, dopunio ili ispravio pojedine navode u skladu sa promjenama odredbi zakona koji se odnose na zakonske zatezne kamate, tako da zbog toga tužbeni zahtjev nije promijenjen.

6. Tužbeni zahtjev osnovan je u cijelosti.

7. Među strankama nije sporno da su međusobno dogovorile zajedničko sudjelovanje u projektu izgradnje poslovnog centra Emporium u Zagrebu. Dogovoreno je zajedničko ulaganje u kojem je tužitelj imao projekt, a tuženik je osiguravao financiranje.

8. Dana 2. listopada 2003. tuženik je odobrio tužitelju zajam u iznosu od 19.000.000,00 kuna u svrhu dovršetka izgradnje nekretnine u Zagrebu. Kao osiguranje kredita tuženik je dobio hipoteku na zemljište i na nekretninu u izgradnji, kao i založno pravo na udjelima u društvu Emporion Centar d.o.o., koje društvo je bilo vlasnik zemljišta i projekta (ugovor o dugoročnom kreditu od na listu 44 -50 spisa).

9. Potom je 17. studenog 2004. osnovano društvo Emporion Alfa d.o.o. (društveni ugovor od 17. studenog 2004. na listu 176 - 181 spisa). koje je trebalo podržavati projekt u korist tuženika i Emporion Centra. Oba člana društva uplatila su udio u iznosu od 7.500.000,00 kn.

10. Početkom 2005. stranke su prekinule poslovnu suradnju i to utvrdile u pisanom sporazumu od 1. lipnja 2005. godine (list 31 spisa). Tim je sporazumom ugovoreno da će Marko Vojković platiti Mate Vekiću iznos od 4.500.000,00 do 31. listopada 2005.. U tom je iznosu obračunato:

- dug tužitelja prema tuženiku u iznosu od 2.073.669,84 € uvećano za kamate obračunate na dan povrata glavnice;
- uplaćeni temeljni kapital za Emporion Alfa d.o.o. u iznosu od 1.023.192,36 €;

- zarada na projektu koja iznosi preostalu razliku.

11. Sporno je da li su (nakon prestanka poslovne suradnje) sporazum od 1. lipnja 2005., nakon ispunjenja obveza iz tog sporazuma prestale međusobne obveze stranaka, te da li sporni iznos od 3.570.650,93 kuna predstavlja zaradu tuženika na projektu U Zagrebu, Heinzlova 62, ili pak dug tuženika prema tužitelju.

12. Prije svega, osnovan je tužiteljev prigovor da je sporazum od 1. lipnja 2005. sklopljen između fizičkih osoba Mate Vekića i Marka Vojkovića a ne između tužitelja i tuženika. Taj je sporazum služio kao okvir za poslovanje, ali konkretno ne obvezuje Agrofin d.o.o. i Emporion d.o.o. kao stranke u postupku. Dakle, između tužitelja i tuženika nije postojao ugovorni odnos temeljem kojeg bi postojala obveza tužitelja da plati tuženiku bilo kakav iznos iz osnove sporazuma zaključenog između trećih osoba različitih od tužitelja i tuženika.

13. Stoga je zaključak ovog suda da sporazum između Mate Vekića i Marka Vojkovića od 1. lipnja 2005. godine ne stvara nikakvu obvezu za tužitelja. Sporazum između Mate Vekića kao vlasnika trgovačkog društva Agrofin d.o.o. i Marka Vojkovića kao suvlasnika trgovačkog društva Emporion d.o.o. stvara obvezu isključivo za Marka Vojkovića i Matu Vekića.

14. Podredno, za slučaj da sporazum od 1. lipnja 2005. stvara obveze za stranke i tada bi tužiteljev tužbeni zahtjev bio osnovan u cijelosti.

15. Iz iskaza svjedoka Stipana Pamukovića proizlazi da je tuženik svojedobno kreditirao tužitelja, ali sama ta transakcija nije prolazila kroz račune banke. Međutim, kada je tuženik u kolovozu 2005. povukao taj kredit transakcija vraćanja kredita od strane tužitelja provedena je preko Nava banke. U kolovozu 2005. u dva navrata je tužitelj na račun tuženika platio ukupno oko 19.200.000,00 kuna, a to je plaćanje bilo vezano uz brisanje očitovanje vezano za nekretninu u Hainzelovoj 62. Potom je u veljači 2006. na ime ugovora o kupoprodaji poslovnih udjela u društvu EMPORION ALFA d.o.o. tužitelj preko Nava banke platio tuženiku još oko 14.000.000,00 kuna. Iznos kojim je tuženik kreditirao tužitelja bio je namijenjen izgradnji zgrade u Hainzelovoj 62, te su jednako tako toj gradnji bila namijenjena i sredstva koja su uplaćena kao osnivački kapital društva EMPORION ALFA d.o.o., gdje je svaki od osnivača uplatio po 7.500.000,00 kuna, a koji osnivački kapital je također uplaćen preko Nava banke u prosincu 2004..

Za sporazum od 1. lipnja 2005. saznao je 2009. ili 2010. od Adriana Carisia. Tuženik je kredit kojeg je dao tužitelju povukao prije njegovog izvornog datuma dospijeca. Tužitelj je trebao tuženiku platiti iznos od oko 19.000.000,00 kuna, kako bi se nekretnini u Hainzelovoj 62 brisalo založno pravo tuženika. Ranije je to zemljište bilo u vlasništvu tužitelja, a kojeg je to društvo već ranije unijelo u društvo EMPORION CENTAR d.o.o.. Tuženik je kasnije nenaplatnim putem prenio poslovni udio u EMPORION CENTRU d.o.o. na društvo EMPORION d.o.o. Zna da je s Matom Vekićem zajedno dolazila Romina Gulić, a osobno ju je doživljavao kao njegovu osobnu tajnicu ili asistenticu i u privatnim i poslovnim transakcijama. U društvu EMPORION ALFA d.o.o. bila je jedno od troje zakonskih zastupnika. Vodila je i poslovne knjige tuženika. Tvrdi da prema njegovom saznanju od veljače 2006. među

strankama prestaje bio kakav odnos, te tada niti jedna strana nije spominjala nikakva otvorena potraživanja ili dugovanja.

16. Svjedok Adriano Carisi u svojoj izjavi danoj pred javnim bilježnikom navodi da je oko 2005. saznao od rođaka Mate Vekića da su se Mate Vekić i Marko Vojković posvađali oko suradnje na gradnji projekta u Heinzlovoj ulici u Zagrebu, ne zna koji je razlog bio svadi. Prilikom sređivanja knjigovodstva za tuženika u jesen 2009. u bilanci se pojavila stavka u odnosu na tužitelja, a za koju nisu znali na što se točno odnosi. Obratili su se Marku Vojkoviću koji ih je uputio na Vibora Šošarića iz društva Emporion d.o.o.. Vitor Šošarić mu je rekao da tuženik ostao dužan tužitelju iznos od 500.000 EUR. Takvi navodi su mu bili neobični i nelogični obzirom da je uvijek tužitelj dugovao tuženiku a ne obrnuto. Ovo stoga što je upravo Mate Vekić, odnosno tuženik, financiralo gradnju projekta u Heinzlovoj ulici te je suradnja između predmetna dva društva funkcionirala na način da je Marko Vojković imao ideju i poslovne veze dok je Mate Vekić imao novac. Između ostalog, zvali su Stipana Pamukovića, tada predsjednika uprave Nava banke d.d. koji ih je uputio o odnosu dvaju društava te da postoji pisani Sporazum između gospodina Vekića i gospodina Vojkovića sa priležecim obračunom temeljem kojeg je gospodin Vojković otplatio dugovanja iz njihovog poslovnog odnosa 2006., u ukupnom iznosu od 4.500.000 EUR te da su temeljem predmetnog Sporazuma svi odnosi dvaju društava riješeni. Ovaj dokument su Aleksandra Vekić i on naknadno pronašli u uredu Mate Vekića u Umagu. Radi se o sporazumu od 1. lipnja 2005.. Taj Sporazum obuhvaćao je glavnici kredita koji je Agrofin d.o.o. dao društvu Emporion d.o.o., kamate te dobit vezano uz posao u Heinzlovoj ulici. Siguran je da je predmetni Sporazum i obračun izradio Marko Vojković jer Mate Vekić nikada nije sam sastavljao ikakvu dokumentaciju niti je tome bio vičan.

Slijedom prikupljene dokumentacije i analize poslovnog odnosa dvaju društava zaključuje da je sporni iznos od cca 500.000 EUR (cca 3.500.000,00 kuna) predstavljao zaradu Agrofin d.o.o. na projektu Heinzlova a ne nikakav dug prema Emporion d.o.o.. Vezano uz knjiženje predmetnog iznosa, pretpostavlja da se radi ili o knjigovodstvenoj pogrešci ili o privremenom knjiženju kao obveze kako bi se tada izbjeglo plaćanje poreza, a što nije ispravljeno zbog iznenadne bolesti i zdravstvenog stanja gospodina Vekića.

17. U svom iskazu prigodom saslušanja na ročištu za glavnu raspravu navodi da je osobno vidio bruto bilancu tuženika, da je na istoj doista vidljivo da postoji obveza tuženika prema tužitelju od 3.500.000,00 kn, ali da nije razabrao po kojoj osnovi. Od Vibora Šošarića saznao je da je to dug tuženika prema tužitelju, a što ga je iznenadilo budući da je ranije uvijek tužitelj bio dužan tuženiku, a ne obratno. Potom je pronašao u knjigovodstvu tuženika i sporazum od 1. lipnja 2005. kojim je taj odnos reguliran, a zatim i dokument naziva "AGROFIN-obračun" od 23. veljače 2006. iz kojeg bi proizlazilo da iznos od 3.570.650,93 kn predstavlja akontaciju dobiti u odnosu na projekt koji su stranke zajedno vodile. Tu bruto bilancu je sastavilo računovodstvo tuženika. U samoj bruto bilanci taj je iznos upisan pod stavkom "druge obveze". Da je društvo EMPORION stranka ovog partnerskog odnosa zaključuje iz Sporazuma od 1. lipnja 2005. i to stoga što, iako se to društvo u Sporazumu ne spominje, na Sporazumu postoji potpis Marka Vojkovića. Predmetna zgrada u Heinzlovoj nije bila dovršena u potpunosti, ali je bila u poodmakloj fazi gradnje, bila je izgrađena preko 60%. Smatra

da je bez obzira na to što projekt nije bio u cijelosti dovršen prema prvotnom planu postojala mogućnost da stranke između sebe sklope sporazum kojim su razriješile svoja financijska pitanja a ovdje je riječ upravo o Sporazumu od 1. lipnja 2005., te su prema njegovom saznanju, stranke predmetni Sporazum ispunile u cijelosti. Ono što je zarada tuženika na ovom projektu bila jesu najprije kamate na posuđeni novac, te zarada od ulaganja u zajednički projekt EMPORION ALFA.

18. Iz iskaza zakonskog zastupnika tužitelja Vibora Šošarića proizlazi da odnos među strankama potiče još iz 1999. godine kada je zaključen prvi ugovor o kreditu na 2.000.000,00 kn, koji je aneksima produljivan svake godine. Bilo je ukupno četiri aneksa. Onda je 2003. zaključen novi ugovor o kreditu na 19.000.000,00 kn. Tim je novim ugovorom obuhvaćena ranija uplata od 2.000.000,00 kn, i nova uplata od 17.000.000,00 kn. Prvi anuitet glavnice po oba ugovora plaćen je 2004. godine u listopadu, u iznosu od 3.800.000,00 kn, a preostali iznos plaćen je u kolovozu 2005. godine i to u iznosu od sveukupno 15.200.000,00 kn na ime glavnice, odnosno sve zajedno 19.169.982,00 kn, pa je tako po osnovi kamata plaćeni iznos od 3.969.982,00 kn. Od tuženika su još od 1999. godine dobivali račune za kamate, kvartalno ili godišnje. Sve te račune su uredno platili. Tako su ukupno po tim računima od 1999. do 2005. godine platili 3.283.110,24 kn. Dakle, kada se sve ovo skupa uzme u obzir zaključuje da su kamatu plaćali sukladno periodički ispostavljenim računima od strane tuženika, te da su još jednom platili kamatu 2005. godine kod povrata cjelokupnog kredita. Nakon što je cijela transakcija izvršena od strane njihovog knjigovodstva i knjigovodstva tuženika utvrđeno je da postoji preplata kamata, pa je po toj osnovi suglasno utvrđen iznos koji je preplaćen, a na koje ime je i sastavljena i potvrda o stanju duga na dan 31. prosinca 2006. godine od dana 21. veljače 2007. godine. Sukladno revizorskom izvještaju u bilanci tužitelja ove uplate su iskazivane kao predujmovi a odnose se na potraživanje prema tuženiku, za što ne postoji dokumentacija. Za ovu uplatu od kolovoza 2005. godine nisu dobili račune već su dobili zahtjev kreditora za uplatu iznosa od 19.169.982,00 kn. Zbog toga su kasnije i utvrdili da su u pretplati, budući su već ranije po ispostavljenim računima za kamate istu već platili. Kod te zadnje uplate realni iznos kamate bio bi iznosio 399.331,07 kn. Sve ostalo preko toga je preplaćena, odnosno dva puta plaćena kamata.

Potom su zatražili da se uskladi knjigovodstveno stanje. Zbog toga je i sačinjena ova potvrda od 21. veljače 2007., najprije je izmijenjena putem telefaksa, a potom im je tuženik vratio ovjerenu i potpisanu potvrdu koju su im ranije poslali poštom. U kartici konta koja je priložena uz prijedlog za ovrhu kao knjiženje opisano je cesija - Emporion centar. Ovakav opis stoji zbog toga što je na taj način plaćanje izvršeno. Kod plaćanja cjelokupnog iznosa kredita iz kolovoza 2005. naslućivao je da plaća više nego što treba, ali nije znao koliko. Ovo posebno stoga što kod tog plaćanja tuženik nije dostavio obračun kamata već je taj obračun dostavio kasnije nakon što je cjelokupno plaćanje provedeno. Tek tada se moglo utvrditi kolika je pripadajuća kamata i koliki je iznos ukupno trebalo platiti. Ovdje nisu ni mogli utjecati na obračun budući je tuženik zahtijevao uplatu navedenog iznosa. Ovo napose stoga što je tuženik imao upisano založno pravo na nekretnini vezano za ranije spomenuti projekt Emporion centra, htio je izaći iz projekta i s tim u svezi je tražio plaćanje. Kako bi mogli dovršiti projekt ovo plaćanje sukladno njegovom zahtjevu su i izvršili.

Potvrdu od 21. veljače 2007. u ime tuženika potpisala je Romina Gulić koja se je od strane Mate Vekića predstavljena kao osoba za komunikaciju i osoba zadužena za računovodstvo i sve ostalo, a s njom ih je Mate Vekić i upoznao kod posjete u Zagrebu. Marko Vojković je kao zakonski zastupnik Emporion alfe sa tuženikom u ožujku ili travnju 2009. zaključio ugovor o kratkoročnom kreditu. Dogovoreno je da će Agrofin izvršiti uplatu od 500.000,00 Eura, te da će taj iznos biti kompenziran sa avansom, odnosno sa iznosom kojeg su preplatili po osnovi kamata. Ugovor je zaključen i ovjeren, ali tuženik nikada ugovoreni iznos pozajmice nije platio.

19. Iz iskaza zakonskog zastupnika tužitelja Marka Vojkovića proizlazi da je doista tuženik tužitelju 1999. godine isplatio kredit od 2.000.000,00 kn koji im je tada bio potreban za obrtna sredstva. Tužitelj je još prije toga kupio zemljište u Zagrebu površine 19.000 m² sa jednom starijom građevinom. Tada su došli na ideju da bi na tom mjesto sagradili novi poslovni objekt, te u to ime osnovali društvo Emporion Alfa u kojem su trebali imati jednake poslovne udjele. Kredit preostalih 17.000.000,00 kn tuženik im je isplatio za potrebe koje su imali u vidu pripreme projekta i ostalih obveza društva. Kao temelj za projekt sukladno zahtjevu Mate Vekića osnovali su novo društvo Emporion Alfa d.o.o., u kojeg su uložili u novcu svaki 7.500.000,00 kn. Hipoteka na zemljište tužitelja kojim je trebala biti započeta gradnja upisana je na osnovu ranijeg ugovora o kreditu i nema veze sa plaćanjem poslovnih udjela u društvu Emporion Alfa d.o.o. Tuženik je u ovom projektu imao obvezu osigurati financiranje putem poslovnih banaka sa kojima je imao odnos, a što je u konačnici i bila njegova ponuda radi koje se i krenulo u posao. Međutim, kada se već finansijski u posao ušlo sa otprilike 25-30 %, u fazi kada su već bila sagrađena dva ili tri kata zgrade, te tri etaže pod zemljom, Mate Vekić je jednostavno dopisom odlučio da je kredit dan tužitelju ranije dospio i zatražio prijevremeni povrat kredita. Osobno u razgovoru sa Matom Vekićem nije razumio ovakav njegov stav, ali je usprkos tome sa svojim poslovnim bankama potražio rješenje te mu u konačnici obećao u roku od 30-45 dana platiti ono što potražuje. U tom su trenutku njegovi zahtjevi nastavili rasti, pa je osim samog povrata kredita zatražio i isplatu dobiti bez obzira što projekt još nije bio ni dovršen. Obzirom da se tada sa Matom Vekićem već teže moglo komunicirati zaključio je da je pametnije prihvatiti njegove zahtjeve i dopustiti njegov izlazak iz cijelog projekta, te u tom trenutku prihvatio platiti sve što traži. Zbog toga su mu i isplatili ukupan iznos koji je tražio na ime povrata kredita budući je to bio uvjet za izdavanje brisovne izjave na cijelom projektu. Tuženik je na ime dobiti u projektu tražio nekakav neodređeni iznos, više različitih iznosa u različitim periodima, ali su na kraju došli do rješenja da su mu ponudili isplatu iznosa od 2.000.000,00 Eura na način da će taj iznos predstavljati cijenu njegovog poslovnog udjela u društvu Emporion Alfa a koji je nominalno iznosio 1.000.000,00 Eura. Ovdje su našli način plaćanja tako da je 7.500.000,00 kn plaćeno društvu Agrofin, a razlika od oko 6.300.000,00 kn cesijom na tekući račun Mate Vekića. Ovo se događalo krajem 2005.. Kako su do načina izvršenja transakcije došli tijekom 2006. ovaj drugi dio plaćanja je izvršen 23. veljače 2006.. Za 2006. godinu sačinjena su finansijska izvješća i provedena je revizija. Tom revizijom utvrđeno je da je došlo do razlike odnosno da imaju nezatvorenu preplatu prema tuženiku. S tim u svezi pokušali su doći do rješenja sa tuženikom. Ovdje su uskladili knjigovodstveno stanje te je tako u veljači 2007. sastavljena potvrda o stanju duga. Ovu potvrdu u ime tuženika nesporno je potpisala Romina Gulić za koju su inače

smatrali jednom osobom za komunikaciju prema ovom društvu. Usprkos otežanoj komunikaciji kako bi uopće uredili pitanje likvidnosti društva, sa tuženikom su dogovorili novi kreditni odnos kojim je tuženik trebao platiti 500.000,00 Eura a koji iznos nakon što se postigne sporazum o tijeku i visini kamata, odnosno ukupnoj visini međusobnih potraživanja prebije sa spornim preplaćenim avansom. Ovdje je uređen kompletni ugovorni odnos, osim što nije predan zahtjev za upis založnog prava u gruntovnici niti je plaćen iznos kredita. Ovo se događalo početkom 2009. godine. U jednom trenutku, krajem 2009. godine, kao osoba za komunikaciju nastupa Adriano Carisi, te su se tada ponadali da će uspjeti postići nekakav korektan odnos budući su smatrali da se radi o osobi koja razumije ovaj poslovni odnos. Njegov je zadatak bio bitnome rekonstruirati sve odnose unutar društva Agrofin u što je bio uključen i odnos sa njihovim društvom. U konačnici ni u komunikaciji s njime nisu došli do rješenja, već su zbog skorog protoka zastarnog roka bili prinuđeni pokrenuti ovaj parnični postupak. Banka je tuženiku platila iznos koji je zahtijevao i bez da je tuženik izdao brisovnu izjavu. Ovo je učinio tek kad su mu novcu sjeli na račun, te je time od tereta oslobodio nekretninu na kojoj je društvo gradilo objekt. Hipoteku na njegovu privatnu imovinu oslobodio je tek kasnije kad mu je isplaćena „dobit“, odnosno kao je otkupljena Emporion Alfa s time da osobne mjenice nije nikada vratio.

20. Na okolnosti da li su tužitelj i s njim povezano trgovačko društvo Emporium centar d.o.o. koji su sudjelovali na istom projektu, nakon sporazuma od 1. lipnja 2005. izvršili plaćanja tuženiku ili s njim povezanim osobama (Mate Vekić) u iznosu od 4.500.000,00 EUR, koja plaćanja i kada, te da li je u tim plaćanjima obuhvaćen i iznos od 3.570.650,96 kn za koje tužitelj tvrdi da se radi o preplati zajma, provedeno je vještačenje po vještaku financijsko knjigovodstvene struke Bojani Galinac.

21. Vještakinja Bojana Galinac u svom nalazu i mišljenju utvrđuje:

- da su tuženik kao kreditor i tužitelj, kao korisnik kredita, dana 27. svibnja 1999. zaključili ugovor o dugoročnom kreditu za iznos plasmana od 2.000.000,00 kn uz ugovorenu kamatu po stopi od 8,5% godišnje uz rok otplate do 12 mjeseci, obnovljivo do 36 mjeseci (list 44-50 spisa);
- da je po tom ugovoru o dugoročnom kreditu zaključen Aneks I ugovora dana 12. lipnja 2000. kojim je izvršen prolongat i izmijenjena stopa ugovorene kamate na 10% godišnje (list 51 spisa);
- da je dana 12. lipnja 2001. zaključen Aneks II ugovora o dugoročnom kreditu kojim je izvršen prolongat i izmijenjena stopa ugovorene kamate na 8,5% godišnje (list 52 spisa);
- da je dana 12. lipnja 2002. zaključen Aneks III ugovora o dugoročnom kreditu kojim je izvršen prolongat i izmijenjena stopa ugovorene kamate na 8 % godišnje (list 53 spisa);
- da je dana 12. lipnja 2003. zaključen Aneks IV ugovora o dugoročnom kreditu kojim je izvršen prolongat i izmijenjena stopa ugovorene kamate na 8,5% godišnje (list 52 spisa);
- da su tuženik kao kreditor i tužitelj kao korisnik kredita, dana 02. listopada 2003. zaključili ugovor o dugoročnom kreditu za iznos plasmana od 19.000.000,00 kn uz ugovorenu kamatu po stopi od 6 % godišnje uz rok otplate do godine dana (list 55-57 spis-a).

22. U skladu sa zaključenim ugovorima o dugoročnom kreditu, aneksima ugovora i izvršenim plasmanom tuženik je tužitelju zaračunao ugovorenu kamatu uvećanu za PDV sve prema ispostavljenim računima, koju je tužitelj i platio u ukupnom iznosu od 3.283.110,24 kuna.

23. Prema ugovoru o cesiji zaključenom 23. kolovoza 2005. između tužitelja, kao cedenta, EMPORION CENTAR d.o.o. Zagreb, kao cesusa, tuženika, kao cesionara (list 64 spisa), utvrđeno je da tužitelj ima potraživanje prema cesusu u iznosu od 19.169.982,00 kn s osnova kratkoročnih pozajmica, te da cedent (tužitelj) ustupa svoje potraživanje od cesusa tuženiku (cesionaru) čime će podmiriti svoju obvezu prema Ugovoru o dugoročnom kreditu zaključenom dana 2. listopada 2003.

24. Temeljem navedenog, dana 24. kolovoza 2005. EMPORION CENTAR d.o.o. izvršio je plaćanje ukupnog iznosa od 19.169.982,00 kn (7.169.982,00 kn - list 172 spisa i 12.000.000,00 kn (list 173 spisa) u korist žiro računa tuženika.

25. U odnosu na zaključeni sporazum između Mate Vekića i Marka Vojkovića od 1. lipnja 2005. (list 31 spisa) u kojem su konstatirali da su ispitali međusobne financijske odnose i da će temeljem istog Marko Vojković platiti Mate Vekiću iznos od 4.500.000,00 do 31. listopada 2005. istim je uračunato:

- dug tvrtke Emporion d.o.o. prema tvrtki Agrofin d.o.o. u iznosu od 2.073.669,84 € uvećano za kamate obračunate na dan povrata glavnice;
- uplaćeni temeljni kapital za Emporion Alfa d.o.o. u iznosu od 1.023.192,36 €;
- zaradu na projektu koja iznosi preostalu razliku.

26. Temeljem navedenog sporazuma EMPORION CENTAR d.o.o. izvršilo je plaćanje tuženiku u ukupnom iznosu od 14.334.986,11 kn i to:

- 23. veljače 2006. iznos od 7.500.000,00 kn u korist računa tuženika (izvadak sa lista 196 i 201 spisa);
- 23. veljače 2006. iznos od 6.834.986,11 kn u korist tekućeg računa Mate Vekića (izvadak sa lista 201 spisa) a temeljem ugovora o cesiji kojim je tuženik prenio svoje potraživanje na Mate Vekića kojim zatvara svoju obvezu prema istom.

27. Vještak zaključuje da su tužitelj i s njim povezano trgovačko društvo Emporion centar d.o.o. izvršili plaćanja nakon potpisanog Sporazuma od 1. lipnja 2005. tuženiku u ukupnom iznosu od 33.504.968,11 kuna, što iznosi protuvrijednost od 4.500.000,00 eura uz prosječan tečaj od 7,44554847 i to:

- 24. kolovoza 2005. iznos od 19.169.982,00 kn (tužitelj je temeljem cesije uplatio tuženiku a u koji iznos je uključen i iznos od 3.570.650,93 kn);
- 23. veljače 2006. iznos od 14.334.986,11 kn Emporion centar d.o.o. uplatio je tuženiku na ime kupnje poslovnog udjela u trgovačkom društvu Emporion alfa d.o.o.,

a dovede li se prednje u vezu sa zaključenim sporazumom između Mate Vekića i Marka Vojkovića od 1. lipnja 2005. raspodjela ukupno uplaćenog iznosi, kako slijedi:

- iznos od 15.200.000,00 kn (protuvrijednost od 2.073.669,84 € primjenom tečaja od 7,33 kn / 1 €) s osnova duga tužitelja prema tuženiku temeljem zaključenog ugovora o dugoročnom kreditu od 2. listopada 2003.;

- iznos od 399.331,07 kn na ime obračunate kamate do dana povrata glavnice kredita po računu br.12/05 (kamata obračunata zaključno sa 23. kolovoza 2005.)
- iznos od 14.334.986,11 kn na ime uplaćenog temeljnog kapitala za trgovačko društvo Emporion Alfa d.o.o. (iznos od 7.500.000,00 kn predstavlja protuvrijednost od 1.023.192,36 uz tečaj 7,33 kn / 1 € uz razliku cijene od 6.834.986,11 kn);
- iznos od 3.570.650,93 kn na ime zarade na projektu koja iznosi preostalu razliku.

28. U dopuni nalaza provedenoj na okolnosti evidentiranja izvršenih uplata od strane tužitelja u poslovnim knjigama tuženika na dane kada su uplate stvarno izvršene, vještak navodi da je na konto kartici 1530019 (2005. izmjena analitičkog konta 153002) - dani krediti EMPORION ZAGREB, tuženik evidentirao izvršeni kreditni plasman tužitelju u ukupnom iznosu od 19.000.000,00 kuna, i to 14. lipnja 1999. iznos od 2.000.000,00 kn i 16. listopada 2003. iznos od 17.000.000,00 kn, kao i povrat cjelokupnog plasmana od 19.000.000,00 kn i to u iznosima i na datume, kako slijedi:

- dana 14. listopada 2004. iznos od 2.997,07 kn,
- dana 14. listopada 2004. iznos od 1.159,75 kn,
- dana 15. listopada 2004. iznos od 3.795.843,18 kn i
- dana 23. kolovoza 2005. iznos od 15.200.000,00 kn.

29. Za obračunate i naplaćene kamate po kreditu tuženik je evidentirao na konto kartici 1200019-potraživanja od EMPORION ZAGREB i protukonto 771 - prihodi od kamata i 240 - obveze za PDV u ukupnom iznosu od 3.283.110,24 kune.

30. Ugovorom o cesiji (list 64 spisa) zaključenim 23. kolovoza 2005. između tužitelja, kao cedenta, EMPORION CENTAR d.o.o Zagreb, kao cesusa i tuženika, kao cesionara, utvrđeno je da tužitelj ima potraživanje prema cesusu u iznos od 19.169.982,00 kn s osnova kratkoročnih pozajmica, te da cedent (tužitelj) ustupa svoje potraživanje od cesusa tuženiku (cesionaru) čime će podmiriti svoju obvezu prema Ugovoru o dugoročnom kreditu zaključenom 2. listopada 2003. Temeljem navedenog, 24. kolovoza 2005. EMPORION CENTAR d.o.o. je izvršio plaćanje ukupnog iznosa od 19.169.982,00 kn (7.169.982,00 kn - list 172 spisa i 12.000.000,00 kn - list 173 spisa) u korist žiro računa tuženika.

31. Tuženik je plaćanje temeljem ugovora o cesiji od 19.169.982,00 kn evidentirao u svojim poslovnim knjigama 24. kolovoza 2005. na sljedeći način:

- zatvorio je svoje potraživanje s osnova glavnice kredita u iznosu od 15.200.000,00 kn;
- zatvorio je svoje potraživanje za kamate po kreditu zaračunate računom broj 12/2005. od 24. kolovoza 2005. u iznosu od 399.331,07 kn;
- razliku iznosa od 3.570.650,93 kn evidentirao je na kontu 267000 - ostale obveze prema tužitelju.

32. Prema društvenom ugovoru o osnivanju trgovačkog društva EMPORION ALFA d.o.o. zaključen dana 17. studenog 2004. (list 176-181 spisa) kojem temeljni kapital iznosi 15.000.000,00 kn a od kojeg iznos temeljnog uloga osnivača AGROFIN d.o.o. iznosi 7.500.000,00 kn i iznos temeljnog uloga osnivača Marka Vojkovića iznosi 7.500.000,00 kn. Za ovo su u poslovnim knjigama tuženika izvršena slijedeća knjiženja:

- uplata u iznosu od 4.500.000,00 eura izvršena 1. prosinca 2004. knjižena je na kontu 04000 - udio u EMPORION ALFA ZAGREB;
- uplata u iznosu od 3.000.000,00 izvršena 2. prosinca 2004. knjižena je na kontu 253001 - povrat pozajmice Mate Vekiću, da bi se 30. rujna 2010. po temeljnici broj 58 izvršio ispravak navedenog knjiženja i to stornom povrata pozajmice u korist ispravnog konta dugovno (kupnja) 04000 - udio u EMPORION ALFA ZAGREB.

33. Temeljem ugovora o prodaji poslovnog udjela zaključenog dana 23. veljače 2006. (list 191-195 spisa) kojim AGROFIN d.o.o. prodaje EMPORION CENTRU d.o.o., svoj poslovni udjel u trgovačkom društvu EMPORION ALFA d.o.o. u nominalnom iznosu od 7.500.000,00 kn za cijenu od 14.334.986,11 kn. Po tom je ugovoru društvo EMPORION CENTAR d.o.o. izvršilo plaćanje tuženiku u ukupnom iznosu od 14.334.986,11 kn i to:

- dana 23. veljače 2006. iznos od 7.500.000,00 kn u korist računa tvrtke AGROFIN d.o.o. (izvadak sa lista 196 i 201 spisa);
- dana 23. veljače 2006. iznos od 6.834.986,11 kn u korist tekućeg računa Mate Vekića (izvadak sa lista 201 spisa).

34. Uplatu iznosa od 7.500.000,00 izvršenu 23. veljače 2006. tuženik je knjižio na prijelaznom kontu (1009000), da bi 30. rujna 2010. izvršio ispravak tog knjiženja po temeljnici br. 59 stornom sa prijelaznog konta u korist ispravnog konta potražno (prodaja) 04000-udio u EMPORION ALFA ZAGREB.

35. Uplatu iznosa od 6.834.986,11 kn koju je izvršio EMPORION CENTAR d.o.o. dana 23. veljače 2006. u korist tekućeg računa Mate Vekića tuženik nije evidentirao u svojim poslovnim knjigama a koja je ujedno i jedina razlika knjigovodstvenog evidentiranja poslovnih promjena između parničnih stranaka.

36. Vještak Bojana Galinac u svom usmenom iskazu ponovila je da je nesporno izvršena preplata iznosa od 3.570.650,93 kn, da je tužitelj istu knjižio u korist konta potraživanja za dane predujmove, da je navedeno knjiženje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i trebalo biti izvršeno na taj način, ako ne u trenutku izvršenja preplate, onda obvezno na kraju godine sa datumom 31. prosinca kada se više plaćeni iznosi po dobavljačima trebaju prebaciti u aktivnu stranu bilance a radi realnog iskazivanja obveza prema dobavljačima da navedeno knjiženje kao i izvršenje te preplate nije izvršeno temeljem nekog dokumenta, primjerice računa za predujam.

37. Što se tiče samog sporazuma iz istog je vidljivo da se radi o dogovoru dva titulara koji su ugovorili plaćanje iznosa od 4.500.000,00 EUR-a, da su u vrijeme zaključenja sporazuma već baratali nekim konkretnim iznosima, a to je onaj od 2.703.669,84 EUR-a koji je u stvari predstavljao dug tužitelja prema tvrtki tuženiku, što se iz vještačenja, a i iz izvršenih isplata, utvrdilo da je isti dug podmiren u iznosu od 15.200.000,00 kuna, kao što se u tom trenutku i znalo protuvrijednost uplaćenog temeljnog kapitala za trgovačko društvo EMPORION ALFA d.o.o., a što su stranke dogovorile plaćanje iznosa u protuvrijednosti od 1.023.192,36 EUR-a, da su u tom momentu za navedene dvije stavke sporazuma baratale tečajem 7,33 kn/EUR. Dakle, u trenutku potpisa sporazuma stranke su precizno znale svoje međusobne obveze i potraživanja po točki I. i točki II. sporazuma. Radi se o sporazumu od 1. lipnja 2005. a koji je proveden 24. kolovoza 2005., u protuvrijednosti kuna.

38. Ono što je ostalo otvoreno po tom sporazumu je iznos obračunate kamate a to stoga što se u tom momentu nije znalo datum kada će uplata uslijediti, a kamata se imala obračunati i obračunala se do datuma podmirenja duga, te u konačnosti matematički navedena preplata predstavlja upravo tu razliku, a za izvršenu preplatu nije postojao niti jedan dokument temeljem čega bi bila izvršena. Ono što je ostalo kao razlika kada se dovede predmetni sporazum sa preplatom, odgovara zaradi prema projektu koji iznosi preostalu razliku utvrđeno sporazumom.

39. Zaključuje i da se sporazum od 1. lipnja 2005. sam po sebi ne može smatrati knjigovodstvenom ispravom, međutim temeljem tog sporazuma određeni dijelovi koji su se odnosili na ova dva konkretno trgovačka društva su i knjiženi ali ne temeljem sporazuma nego temeljem drugih dokumenata koji su ukazivali na određene poslovne transakcije, pa između ova dva konkretna trgovačka društva evidentiran je i kako i iznos povrata temeljem ugovora o cesiji, tako i obveza povrata temeljem ugovora o pozajmici i obračunatih kamata za koje su ispostavljeni računi. Što se tiče točke III. sporazuma isti se odnosi na kupoprodaju temeljnog uloga u trgovačkom društvu EMPORION ALFA d.o.o., a što je knjiženo u tom trgovačkom društvu. Razlika je ostala otvorena u ovom spornom iznosu.

40. Vještaci Bojana Galinac i Ljubica Matošević su u svojim nalazima i mišljenjima, očitovanjima na primjedbe tuženika, te u i svojim usmenim iskazima, dali objektivnu podlogu temeljem kojeg sud u ovom postupku može donijeti meritornu odluku. Zbog toga je sud u cijelosti prihvatio njihova mišljenja. Vještaci dali valjano i mišljenje u pogledu svih zadataka koji su im postavljeni u ovom postupku.

41. Slijedom navedenog, sudski vještak Bojana Galinec (kao i sudski vještak prije nje Ljubica Matošević u vještačenju od 5. ožujka 2011.) utvrdila je kako iz dokumentacije koja se nalazi u spisu i koju su dostavile stranke proizlazi da su stranke zaključile ugovor o dugoročnom kreditu 27. svibnja 1999. na iznos od 2.000.000,00 kn, prvi anex tom ugovoru 12. lipnja 2000., drugi anex 12. lipnja 2001. godine, treći anex 12. lipnja 2002., četvrti anex 12. lipnja. godine, ugovor o dugoročnom kreditu za iznos 19.000.000,00 kn 2. listopada 2003., te da je temeljem toga tuženik izvršio plasman tužitelju u ukupnom iznosu od 19.000.000,00 kn.

42. Vještak potvrđuje da je tužitelj izvršio povrat plasmana od 19.000.000,00 kn, i to 14. i 15. listopada 2004. iznos od 3.800.000,00 kn i 23. kolovoza 2005. 15.200.000,00 kn. Tužitelj je također u razdoblju od 10. prosinca 1999. do 24. kolovoza 2005. po računima izdanim od strane tuženika platio na ime kamata 3.283.110,24 kn.

43. Sve ove uplate i transakcije učinjene su temeljem vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije, te obje utvrđuju razliku iznosa od 3.570.650,93 kn koje se nalaze na kontu potraživanja za dane predujmove tuženiku a koje tužitelj potražuje u ovom postupku.

44. Da je tužitelj bio u preplati proizlazi i potvrde o stanju duga na dan 31. prosinca 2006., a koju mu je tužitelj dostavio 21. veljače 2007.. Suglasnost sa stanjem duga ovjeren je pečatom tuženika, a uz pečat je potpis Romine Gulić. Svjedok Stipan Pamuković u svom je iskazu naveo kako zna da je s Matom Vekićem zajedno dolazila Romina Gulić, a on ju je osobno doživljavao kao njegovu osobnu tajnicu ili asistenticu i u privatnim i poslovnim transakcijama. U društvu EMPORION ALFA d.o.o. bila je

jedno od troje zakonskih zastupnika, vodila je i poslovne knjige tuženika. Iz povijesnog izvadka iz sudskog registra za društvo EMPORION ALFA d.o.o. proizlazi da je Romina Gulić bila direktor zajedno sa Matom Vekićem u vrijeme kad je temeljni kapital tog društva iznosio 15.000.000,00 kn.

45. Na koncu, ovaj sud poklanja vjeru iskazu zakonskog zastupnika tužitelja Vibora Šošarića u dijelu u kojem navodi da je cijela transakcija izvršena od strane njihovog knjigovodstva i knjigovodstva tuženika, da je utvrđeno da postoji preplata kamata, pa je po toj osnovi suglasno utvrđen iznos koji je preplaćen, a na koje ime je i sastavljena potvrda o stanju duga na dan 31. prosinca 2006. godine od dana 21. veljače 2007. godine. Potom su zatražili da se uskladi knjigovodstveno stanje, a zbog toga je i sačinjena ova potvrda od 21. veljače 2007., najprije je izmijenjena putem telefaksa, a potom im je tuženik vratio ovjerenu i potpisanu potvrdu koju su im ranije poslali poštom.

46. Iz nalaza i mišljenja, te iz dopune nalaza i mišljenja vještaka, proizlazi da nije bilo nikakve razlike u knjiženju između tužitelja i tuženika, odnosno, ono što je kod tužitelja evidentirano kao potraživanje prema tuženiku, to je kod tuženika u poslovnim knjigama evidentirano kao obveza prema tužitelju. Iz toga proizlazi da je tuženik znao, a i knjiženjem je u svojim poslovnim knjigama i potvrdio, kako na njegovoj strani postoji obveza prema tužitelju u iznosu od 3.570.650,93 kn. Stoga je potvrda stanja duga na dan 31. prosinca 2006. godine, koju potvrdu je tužitelju dostavio tuženik, odraz stvarnog knjigovodstvenog stanja. Ovdje napose valja ukazati na činjenicu da je u svom knjigovodstvu tuženik iznos od 3.570.650,93 kn vodi na kontu obveza prema tužitelju.

47. Iskaz svjedoka Adriana Carisia ovom sudu u pretežitom dijelu nije prihvatljiv, napose ne u dijelu u kojem tvrdi da se prilikom sređivanja knjigovodstva tuženika u jesen 2009. godine „pojavi“ stavka u odnosu na tužitelja, a za koju nisu znali na što se točno odnosi. Nasuprot njegovom iskazu ovom su sudu prihvatljiviji iskazi zakonskih zastupnika tužitelja Vibora Šošarića i Marka Vojkovića, a koji su ujedno sukladni potvrdi od 21. veljače 2007. (najprije izmijenjena putem telefaksa, a nakon čega ju je tuženik vratio i ovjerenu i potpisanu), prema kojima je tuženik znao za postojanje potraživanja tužitelja, odnosno razliku iznosa od 3.570.650,93 kn evidentirao je na kontu 267000 - ostale obveze prema tužitelju, a kako je to uostalom evidentirala i sudska vještakinja Bojana Galinac u dopuni svog nalaza i mišljenja.

48. Pisani iskaz svjedoka Adriana Carisia u suprotnosti je s iskazom svjedoka Stipana Pamukovića, a s druge strane iskaz svjedoka Stipana Pamukovića potvrđuje iskaze Vibora Šošarića i Marka Vojkovića u dijelu u kojem navode da za uplatu od kolovoza 2005. godine nisu dobili račune već su dobili zahtjev kreditora za uplatu 19.169.982,00 kn. Zbog toga se kasnije i utvrdilo da su u pretplati budući da su već ranije po uspostavljenim računima za kamate istu već platili. Kod te zadnje uplate realni iznos kamate bi iznosio 399.331,07 kuna. Sve ostalo iznad toga je preplaćena odnosno dva puta plaćena kamata (iskaz Vibora Šošarića).

49. Iz iskaza Marka Vojkovića pak proizlazi da kad se već financijski u posao ušlo s 25-30 % u fazi kad su već bila izgrađena dva ili tri kata zgrade, te tri etaže pod zemljom Mate Vekić je jednostavno dopisom odlučio da je kredit EMPORIONA od ranije dospio i zatražio prijevremeni povrat kredita. Obzirom da se tada sa Matom

Vekićem teže moglo komunicirati zaključio je da je pametnije prihvatiti njegove zahtjeve i dopustiti njegov izlazak iz cijelog projekta te u tom trenutku platiti sve što traži. Zbog toga su mu i isplatili ukupan iznos koji je tražio na ime povrata kredita budući da je to bio uvjet za izdavanje brisovne izjave na cijelom projektu. Tuženik je na ime dobiti tražio nekakav neodređeni iznos, više različitih iznosa u različitim periodima, ali su na kraju došli do rješenja da smo mu ponudili isplatu iznosa od 2 milijuna eura na način da će taj iznos predstavljati cijenu u udjela u društvu EMPORION ALFA a koji je nominalno iznosio 1 milijun eura. Ovdje su našli način plaćanja na način da je 7.500.000,00 eura plaćeno društvu AGROFIN a razlika od 6.300.000,00 kn cesijom na račun Mate Vekića. Kako su do načina izvršenja transakcije došli do 2006. ovaj drugi dio plaćanja izvršen je 23. veljače 2006. Za 2006. sačinjena su financijska izvješća i provedena je revizija. Tom revizijom utvrđeno je da je došlo do razlike odnosno da imamo nezatvorenu pretplatu prema društvu AGROFIN. S tim u vezi pokušali su doći do rješenja sa tuženikom. Ovdje su uskladili knjigovodstveno stanje te je tako u veljači 2007. godine sastavljen potvrda o stanju duga. Ovu potvrdu u ime tuženika nesporno je potpisala Romina Gulić za koju su inače smatrali jedinom osobom za komunikaciju prema ovom društvu.

50. Redoslijed transakcija kako je opisao svjedok Marko Vojković potvrđuju dva knjigovodstvena vještačenja uključujući i dopunu nalaza i mišljenja vještakinje Bojane Galinac.

51. Nadalje, ovom sudu nije prihvatljiva tvrdnja tuženika da sporni iznos predstavlja zaradu na projektu gradnje objekta u Zagrebu u Heinzelovoj ulici. Nejasno je kakvu bi dobit tuženik, odnosno vlasnik tuženika Mato Vekić, mogao ostvarivati iz projekta koji je napustio prije nego li je uopće objekt gradnje bio dovršen, pa da bi mogao ostvarivati bilo kakvu dobit. Tužitelj po zaključku ovog suda nije plaćao učešće u dobiti ili zaradu tuženiku, već je tužitelj tuženiku isplatio isključivo sredstva koja su bila predmet pozajmica, i to sa kamatama po uvjetima i prije datuma dospijeća, a kako je to zahtijevao tuženik kao uvjet za brisanje založnog prava. Tužitelj je morao pristati na sve zahtjeve tuženika jer bi bez toga cijeli projekt izgradnje poslovne zgrade propao.

52. Zaključak je ovog suda da tužitelj doista nije bio u mogućnosti na bilo koji način odbiti plaćanje računa tuženika budući da je tuženik plaćanjem računa uvjetovao brisanje založnog prava upisanog u zk. ul. 4160, k.o. Trnje zemljišnoknjižnog odjela Općinskog suda u Zagrebu. Bez brisanja založnog prava tužitelj nije mogao dobiti potreban kredit poslovne banke za nastavak gradnje, odnosno bio je potpuno blokiran sve dok se tuženik nalazio na prvom mjestu u teretnom listu sa svojim potraživanjem. Nakon što je tužitelj dana 24. kolovoza 2005. godine (a što potvrđuje i vještak u svom nalazu) zatvorio račune tuženika odmah 26. kolovoza 2005. tuženik je izdao brisovno očitovanje, (tabularna izjava od 2. listopada 2003. s ovjerom, prijedlog za uknjižbu prava zalogu na nekretnini upisanoj u zk. ul. 4160, k.o. Trnje zemljišnoknjižnog odjela Općinskog suda u Zagrebu., rješenje Općinskog suda u Zagrebu Z-22387/03, izvadak iz zemljišnih knjiga za zk. ul. 4160 k.o. Trnje od dana 26. svibnja 2010., rješenje Općinskog suda u Zagrebu Z-26249/04 od 17. prosinca 2004., izvadak iz zemljišnih knjiga za zk. ul. 4160 k.o. Trnje od 24. kolovoza 2005., brisovno očitovanje tuženika od 26. kolovoza 2005., prijedlog za brisanje, te rješenje Općinskog suda u Zagrebu broj Z-28735/05 od 5. rujna 2005., na listu 147 - 160 spisa).

53. Tužitelj još 24. kolovoza 2005. godine nije mogao znati da je u pretplati, a zahtjev tuženika bio je prisiljen podmiriti jer nije imao druge mogućnosti budući da bi bez brisanja tereta radovi na izgradnji i poslovne zgrade bili zaustavljeni.

54. Tužitelj je, dakle, izvršio preplatu kod plaćanja tuženiku, ta je činjenica iskazana u njegovim poslovnim knjigama i revizorskim izvješćima, u vezi s tim izvršeno je međusobno usklađivanje, te je tužitelj u više navrata pokušavao naplatiti svoje potraživanje od tuženika i to prije podnošenja tužbe. Tvrdnja da nakon ispunjenja obveza iz sporazuma od 1. lipnja 2005. niti jedna strana nema prema drugoj bilo kakve obaveze nije točna jer, iz svih priloženih dokaza i provedenog vještačenja proizlazi da postoji otvorena stavka u odnosu između tužitelja i tuženika. Ne radi se o „pogrešnom računovodstvu s jedinim ciljem da se odgode naplate poreza čime su pak odgodili i problematične otvorene računovodstvene stavke“.

55. Što se tiče „novog kredita“ (ugovor o kratkoročnom kreditu na listu 33-34, 204-205 i 468-469 spisa spisa), isplatom tog kredita moglo se eventualno zatvoriti potraživanje koje je predmet ovog postupka, međutim taj iznos, nesporno, nikada nije doznačen trgovačkom društvu Emporion Alfa d.o.o. (iako je tuženik uredno uzeo garancije - bjanko mjenice za kredit koji nikada nije pustio), tako da je taj pravni posao bez učinka na postojanje obveze u ovom postupku.

56. Slijedom svega navedenog zaključak je ovog suda da je tuženik sporni iznos od 3.570,650,93 kn stekao bez osnove.

57. Opće pravilo o stjecanju bez osnove propisano je u odredbi članka 1111. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18; dalje: ZOO) koji glasi:

(1) Kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi.

(2) Pod prijelazom imovine razumijeva se i stjecanje koristi izvršenom radnjom.

(3) Obveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti i kad se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala.

58. Dakle, postoje opće pretpostavke nastanka stjecanja bez osnove kao izvanugovornog obveznog pravnog odnosa i to:

- povećanje imovine na jednoj strani,
- umanjenje imovine na drugoj strani,
- kauzalna povezanost između umanjenja i povećanja,
- pravno valjan način stjecanja i
- nepostojanje valjane osnove.

Činidba ne smije biti štetna radnja jer bi u tom slučaju bila riječ o odgovornosti za štetu.

59. U konkretnoj pravnoj stvari povećanje imovine na strani tužitelja, a ujedno i umanjenje imovine na strani tuženika nastalo je tako da je tužitelj tuženiku platio dug

koji ne postoji. Na taj je način nastala i jasna uzročna povezanost između uvećanja imovine na jednoj strani i umanjenja imovine na drugoj.

60. Do stjecanja bez osnove može doći ili kad uopće nije postojala pravovaljana pravna osnova ili kada je ta osnova postojala ali je kasnije otpala. Pod osnovom se podrazumijeva svaka pravom predviđena osnova stjecanja i gubitka imovinskih prava i obveza. Konkretno, za uplatu spornog iznosa tuženiku od strane tužitelja u iznosu od 3.570.650,93 kn nije postojala pravovaljana pravna osnova. Tuženikov zahtjev za isplatu tog iznosa kao uvjet za skidanje hipoteke sa nekretnine to zasigurno nije, niti je to tuženikov zahtjev za isplatu dobiti.

61. Jedan od nekoliko tipičnih slučajeva stjecanja bez osnove je isplata ne dugovanog, a o čemu je konkretno riječ u ovom postupku. Isplata nedugovanog u biti predstavlja izvršenje nečeg što nije trebalo izvršiti. Uopće za nastanak ovog slučaja stjecanja bez osnove potrebno je ispunjenje slijedećih uvjeta:

- Postojanje neke činidbe koja je preuzeta radi ispunjenja neke obveze,
- Isplaćen je nepostojeći dug i
- Osiromašeni koji je izvršio isplatu je bio u zabludi glede isplate svoje obveze.

62. Prvi uvjet jest da je osiromašeni predmetnu činidbu izvršio u uvjerenju da ispunjava neku svoju postojeću obvezu. Iz iskaza zakonskih zastupnika tužitelja jasno proizlazi da su tuženiku kao kreditoru na njegov zahtjev uplatili iznos od 19.169.982,00 kn na ime povrata kredita.

63. Drugi uvjet predstavlja činjenica da dotična obveza u stvarnosti ne postoji. Da nije postojao dug tužitelja prema tuženiku proizlazi iz već ranije opisanih okolnosti, a napose iz okolnosti da je sporni iznos od 3.570.650,93 kn u knjigovodstvu tuženika evidentiran na kontu 267000 - ostale obveze prema tužitelju.

64. Treći uvjet koji se mora ostvariti jest postojanje zablude. Ova zabluda ne mora biti isključivo pravne prirode, već može biti i stvarne prirode. Iz iskaza zakonskih zastupnika tužitelja Marka Vojkovića i Vibora Šošarića ovaj sud zaključuje da su oni kao zakonski zastupnici tužitelja kod plaćanja cjelokupnog iznosa kredita iz kolovoza 2005. naslućivali da plaćaju više nego što treba, ali nisu znali koliko. Ovo napose stoga što kod tog plaćanja tuženik nije dostavio obračun kamata već je taj obračun dostavio kasnije nakon što je cjelokupno plaćanje provedeno. Tek tada se moglo utvrditi kolika je pripadajuća kamata i koliki je iznos ukupno trebalo platiti. Ovdje nisu ni mogli utjecati na obračun budući je tuženik zahtijevao uplatu navedenog iznosa. Ovo napose stoga što je tuženik imao upisano založno pravo na nekretnini vezano za projekt Emporion centra, htio je izaći iz projekta i s tim u svezi je tražio plaćanje. Kako bi mogli dovršiti projekt ovo izvršeno je plaćanje sukladno njegovom zahtjevu.

65. Odredbom članka 1112. st. 1. ZOO-a propisano je da onaj tko izvrši isplatu znajući da nije dužan platiti, nema pravo zahtijevati vraćanje, osim ako je zadržao pravo na povrat, ako je platio da bi izbjegao prisilu ili ako isplata duga zavisi od ispunjenja uvjeta.

66. Tužitelj po zaključku ovog suda nije znao da nije dužan platiti sporni iznos. Ovo jasno proizlazi iz iskaza zakonskih zastupnika tužitelja u kojima navode da za uplatu od kolovoza 2005. nisu dobili račune već su dobili zahtjev kreditora za uplatu iznosa

od 19.169.982,00 kn. Zbog toga su kasnije i utvrdili da su u pretplati, budući su već ranije po ispostavljenim računima za kamate istu već platili. Kod plaćanja cjelokupnog iznosa kredita iz kolovoza 2005. naslućivali su da plaćaju više nego što treba, ali nisu znali koliko. Ovo posebno stoga što kod tog plaćanja tuženik nije dostavio obračun kamata već je taj obračun dostavio kasnije nakon što je cjelokupno plaćanje provedeno. Tek tada se moglo utvrditi kolika je pripadajuća kamata i koliki je iznos ukupno trebalo platiti. Ovdje nisu ni mogli utjecati na obračun budući je tuženik zahtijevao uplatu navedenog iznosa i time uvjetovao brisanje hipoteke sa nekretnine.

67. Po odredbi članka 1115. ZOO-a kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

68. Tuženik je po motrištu ovog suda bio u vrijeme stjecanja nepošten. Naime, nepoštenim stjecateljem smatramo onog koji je znao ili je prema svim okolnostima morao znati kako je stjecatelj bez osnove. Tuženik je to znao, odnosno o predmetnom stjecanju to je morao znati već pri standardnoj pažnji prosječnog čovjeka.

69. Tuženik je, dakle, kao stjecatelj bez osnove bio nepošten i stoga je dužan vratiti sve dospjele kamate počevši od dana stjecanja do dana vraćanja stečenog bez osnove.

70. Tuženikov prigovor zastare nije osnovan. Naime, s obzirom da je institut stjecanja bez osnove obveznopravni institut, koji predstavlja izvanugovorni odnos onda i zahtjev iz stjecanja bez osnove podliježe zastari kao obveznopravni odnos. Zastara zahtjeva iz stjecanja bez osnove počinje teći prvoga dana nakon dana kada je vjerovnik bio ovlašten zahtijevati ispunjenje, odnosno dan po dospeljeću. Dospeljeće vezemo uz nastanak odnosa stjecanja bez osnove. U odredbama Zakona o obveznim odnosima koje se odnose na zastaru, nije predviđen poseban rok zastare za kondikcijski zahtjev pa se, prema tome, smatra da vrijedi opći rok za zastaru od pet godina od dana stjecanja bez osnove.

71. Tuženik je nakon što ugovorom posudio novac tužitelju i uplatio temeljni kapital za EMPORION ALFA d.o.o., a na ime čega je uknjižio založno pravo, skidanje založnog prava uvjetovao vraćanjem uloženog iznosa. Dakle, kad bi se i pretpostavilo da je žitelj po tom sporazumu nešto platio, opet bi postojala obveza vraćanja u smislu čl. 1111. jer je tužitelj platio bez pravnog posla budući da on nije u nikakvoj obvezi prema tuženiku temeljem tog sporazuma niti je stranka sporazuma, a kad bi se i primijenio čl. 1112. ZOO-a, opet bi se radilo o plaćanju pod prinudom jer je tuženik brisanje svih založnih prava uvjetovao plaćanjem po njegovom diktatu, što znači da bi sva dotadašnja ulaganja i investicije koje se tiču poslovne zgrade u Zagrebu, Heinzlova 62a propale. Tužitelj u trenutku plaćanja nije znao za preplatu, a plaćanje je izvršio pod pritiskom tuženika, te plaćanje nije mogao izbjeći jer bez toga nije mogao osigurati brisanje založnog prava, a zbog toga bi trpio golemu štetu i bila bi ugrožena njegova investicija.

72. Tvrdnja tuženika da taj iznos tužitelj nije trebao platiti, već da je trebao osigurati brisanje hipoteke u parničnom postupku nije realna ni životno prihvatljiva. Notorno je da bi vođenje takvog postupka potrajalo određeno vrijeme i uz maksimalno efikasno vođenje od strane suda, a za to bi vrijeme tužitelj potpuno bio onemogućen u izgradnji

objekta i cjelokupna dotadašnja investicija došla bi u pitanje. Ukoliko je vođenje sudskog spora, odnosno tužba na brisanje založnog prava bila jedina opcija tužitelju, a da ne plati ono što je zahtijevao tuženik (a što sugerira tuženik), onda je potpuno jasno da tužitelj nije imao baš nikakve mogućnosti da napravi bilo što osim da udovolji zahtjevu tuženika i izvrši uplatu.

73. Rješenjem Županijskog državnog odvjetništva u Puli broj K-DO-25/2015-292, KPO-DO-2/2015 od 05.12.2019. o odbačena je kaznena prijava protiv Aleksandre Vekić zbog kaznenog djela povrede vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga čl. 248 KZ/11, krivotvorenja službene isprave čl. 279. st. 1 KZ/11 i sprječavanja dokazivanja čl. 306 st.2 KZ/11, te je odbačena kaznena prijava protiv trgovačkog društva ORNA d.o.o. zbog kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. stavak 1. i 2. KZ/11.

74. Ovo rješenje Županijskog državnog odvjetništva u Puli od 5. prosinca 2019., nije relevantno za odlučivanje u ovom konkretnom parničnom postupku. Prvenstveno, kaznenopravna (ili npr. prekršajna) odgovornost nije isto što i građanskopravna odgovornost, budući da građanskopravna odgovornost načelno uvijek šira, a niti trgovački sudovi koji sude temeljem pravila građanskog i trgovačkog prava ocjenjuju pravna pitanja koja ocjenjuje kazneni sud (npr. pitanje krivnje). U tom smislu postoji dugogodišnja izražena praksa sudova: „Neosnovano se tuženik u žalbi poziva na presude prekršajnih sudova, jer odluke tih sudova proizlaze iz primjene drugih propisa, te trgovački sudovi nisu vezani njihovim odlukama“ VTS RH PŽ- 6224/2015 od 20.12.2018. godine. Citirano vrijedi i više u odnosu na rješenja Državnih odvjetništva.

75. Slijedom svega navedenog zaključak je ovog suda je je tuženik u obvezi platiti tužitelju iznos od 3.570,650,93 kn, koji iznos je stekao bez osnove, zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, pa je stoga odlučeno kao u točki I. izreke ove presude.

76. Odluka o troškovima postupka donesena je na temelju čl. 151., 154. st. 1. i 155. ZPP-a.

Tužitelju je priznat trošak sastava podnesaka od 13. travnja 2010., 25. ožujka 2011., 19. rujna 2011. i 18. studenog 2011. Tbr. 8.1. po 35.706,00 kn za svaki podnesak, sukladno Tbr. 7. t. 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine", broj 142/12, 103/14, 118/14, 107/15; u daljnjem tekstu - Odvjetnička tarifa).

Za zastupanje na ročištima 17. lipnja 2010., 9. rujna 2010., 4. studenog 2010., 13. rujna 2011., 25. listopada 2011., 16. travnja 2013., 12. ožujka 2014., 27. siječnja 2022. i 14. travnja 2022. Tbr. 9.1. tužitelju je priznat iznos od po 35.706,00 kn za svako ročište, sukladno Tbr. 9. t. 1. Odvjetničke tarife.

Tužitelju je, sukladno Tbr. 42. Odvjetničke Tarife, priznat i pripadajući PDV u iznosu od 116.044,50 kn.

Trošak sastava podnesaka od 14. listopada 2011., 7. ožujka 2012., 17. prosinca 2013., 23. siječnja 2014., 10. travnja 2014., 17. travnja 2015., 15. srpnja 2015., 21. kolovoza 2015., 10. studenog 2021., 15. veljače 2022. i 7. ožujka 2022. tužitelju nije priznat obzirom da prema Tbr. 8. st. 1. Odvjetničke tarife za priznaje trošak za

sastavljanje odgovora na tužbu, prigovora protiv platnog naloga i obrazloženih podnesaka u kojima se odgovara na navode prigovora ili odgovora na tužbu ili se očituje na nalaze i mišljenja vještaka, ali ne više od sveukupno 4 podneska u prvostupanjskom postupku. Sveukupno, na ime troškova parničnog postupka tužitelju je prihvaćen kao osnovan trošak u iznosu od 585.222,50 kuna, o čemu je odlučeno u točki II. izreke rješenja.

U Pazinu 27. svibnja 2022.

Dokument je elektronički potpisan:

DAMIR RABAR

Vrijeme potpisivanja:

27-05-2022.

12:52:58

DN:
C=HR
O=TRGOVAČKI SUD U PAZINU
2.5.4.97#130048523496353433373332373135
L=PAZIN
S=RABAR
G=DAMIR
CN=DAMIR RABAR
EN=HR95486684700.2.34

SUDAC

Damir Rabar

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske. Žalba se podnosi putem ovog suda u roku od petnaest dana računajući od održavanja ročišta za objavu presude, ako je stranka bila uredno obaviještena o održavanju ročišta za objavu, odnosno od primitka prijepisa presude, ako stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu za objavu presude.

DNA:

- tužitelju po pun.
- tuženiku po pun.

Broj zapisa: **eb30c-ce1f5**

Kontrolni broj: **0f116-ed49f-088cf**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=DAMIR RABAR, L=PAZIN, O=TRGOVAČKI SUD U PAZINU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Pazinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.